

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Αθήνα, 22 - 3 -2005
Αρ. Πρωτ.
ΔΙΣΚΠΟ/ Φ22 / 5583

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΡΑΤΟΥΣ-ΠΟΛΙΤΗ

Ταχ.Δ/ση: Βασ. Σοφίας 15
Ταχ.Κώδ. 106 74, Αθήνα
Πληροφορίες: Θανάσης Σκλαπάνης
Τηλ.: 210 - 3393106
FAX: 210 -3393100
e-mail: kep-com13@syzefxis.gov.gr

ΠΡΟΣ:

1. Όλα τα Υπουργεία - Διευθύνσεις Διοικητικού.
2. Περιφέρειες της Χώρας - Διευθύνσεις Διοίκησης.

(με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)

3. Όλα τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών.
(με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο / δια της ΟΔΕ ΚΕΠ)

Θέματα Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας

Σε απάντηση ερωτημάτων από Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών, Δήμους και Νομαρχίες της Χώρας, που έχουν υποβληθεί στο ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α εγγράφως ή προφορικά, αναφορικά με την επικύρωση αντιγράφων και τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής, διευκρινίζονται τα εξής:

Α. ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗ ΙΣΧΥΣ ΑΚΡΙΒΟΥΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ.

1. Το θέμα αυτό ορίζεται από τις ακόλουθες διατάξεις:

- Νομοθετικό Διάταγμα 127 / 1969, (Φ.Ε.Κ. 127, Τεύχος Α') "Αποδεικτική Ισχύς Αστυνομικών Ταυτοτήτων", Άρθρο 5.
- Νόμος 1599 / 1986, (Φ.Ε.Κ. 75, Τεύχος Α'), "Σχέσεις κράτους – πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου δελτίου ταυτότητας και άλλες διατάξεις" Άρθρο 6.
- Νόμος 2690 / 1999, (Φ.Ε.Κ. 45, Τεύχος Α'), "Κύρωση Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις", Άρθρο 3.

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ορίζονται τα **μέσα απόδειξης των στοιχείων ταυτότητας** των προσώπων που υποβάλλουν αιτήσεις προς τη διοίκηση.

Τα μέσα αυτά είναι:

- Για τους Έλληνες πολίτες, το **δελτίο ταυτότητας** ή η σχετική **προσωρινή βεβαίωση αρμόδιας αρχής** ή το **διαβατήριο**.
- Για τους πολίτες Κρατών – Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το **δελτίο ταυτότητας** ή το **διαβατήριο**.
- Για άλλους αλλοδαπούς, το **διαβατήριο** ή άλλο έγγραφο, με το οποίο επιτρέπεται η είσοδός τους στη χώρα ή σχετικά έγγραφα που έχουν εκδόσει οι αρμόδιες Ελληνικές Αρχές.

Ακριβή αντίγραφα του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή της προσωρινής βεβαίωσης της αρμόδιας αρχής γίνονται υποχρεωτικώς αποδεκτά από τη Διοίκηση, όταν απαιτούνται και συνυποβάλλονται ως δικαιολογητικά για τη διενέργεια διοικητικών διαδικασιών.

Για την απόδειξη όμως της ταυτότητας του πολίτη, για την υποβολή αιτήσεων στη Διοίκηση και την παραλαβή τελικών πράξεων (έγγραφα, πιστοποιητικά κ.α.), ή για την επίδειξη σε Δημόσιες ή Αστυνομικές Αρχές, όταν απαιτείται, επιβάλλεται η επίδειξη του πρωτοτύπου της ταυτότητας ή της προσωρινής βεβαίωσης της αρμόδιας αρχής.

B. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ορίζεται, μεταξύ άλλων και σε ό,τι αφορά την υποβολή αιτήσεων προς τη Διοίκηση, ότι *“Αν ο ενδιαφερόμενος δηλώσει ότι δεν μπορεί να γράψει, ο αρμόδιος υπάλληλος, ύστερα από προφορική έκθεση του αιτήματος του ενδιαφερομένου, οφείλει να συντάξει ο ίδιος την αίτηση”*.

Η υποχρέωση αυτή υφίσταται σε περιπτώσεις φυσικής ή γραμματικής αδυναμίας του ενδιαφερομένου να γράψει και συνίσταται σε υποχρέωση του αρμοδίου υπαλλήλου να γράψει την αίτηση μετά από υπαγόρευση του ενδιαφερομένου (... ύστερα από προφορική έκθεση του αιτήματος...), ο οποίος (ενδιαφερόμενος) υπογράφοντας αναλαμβάνει την πλήρη ευθύνη των όσων περιλαμβάνονται στην αίτηση. Οι Διοικητικές Αρχές δεν μπορούν σε καμία περίπτωση και κατά κανένα τρόπο να συνδιαμορφώνουν το περιεχόμενο των αιτήσεων των πολιτών ή να αναλαμβάνουν τη σχετική ευθύνη.

Κατά συνέπεια οι Διοικητικές Αρχές και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών, υποχρεούνται να συντάσσουν αιτήσεις ή υπεύθυνες δηλώσεις ενδιαφερομένων πολιτών:

1. Μόνον μετά από αίτημα των πολιτών λόγω της επίκλησης φυσικής ή γραμματικής αδυναμίας να γράψουν.

2. Μόνον μετά από υπαγόρευση των πολιτών και όχι συνδιαμορφώνοντας την αίτηση.

3. Σε ό,τι αφορά στις αιτήσεις συμμετοχής των υποψηφίων σε διαδικασία πλήρωσης θέσεων ή πρόσληψης προσωπικού, κατόπιν σχετικής προκήρυξης του Α.Σ.Ε.Π., επισημαίνεται ότι οι υποψήφιοι παραλαμβάνουν τις αιτήσεις και από τα Κ.Ε.Π και φέρουν οι ίδιοι την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 8 του άρθρου 5 της αριθμ. 42948 / 10.12.2003 Κανονιστικής Απόφασης του Υπουργού ΕΣ.Δ.Α.Α (Φ.Ε.Κ 1854 / Β' / 11.12.2003).

Γ. ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ.

Γ.1 ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΘΕΩΡΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ.

Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/99 “Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις” ορίζουν ότι: *“Την επικύρωση αντιγράφου από το πρωτότυπο, ή από το ακριβές αντίγραφο της αρχής που εξέδωσε το πρωτότυπο, μπορεί να ζητήσει ο ενδιαφερόμενος από οποιαδήποτε διοικητική αρχή, δικηγόρο ή συμβολαιογράφο”*. Σύμφωνα με την αριθμ. [233 / 2000](#)¹ γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έχει γίνει αποδεκτή από τον Υπουργό ΕΣ.Δ.Δ.Α., και αφορά στην οριοθέτηση των διατάξεων του άρθρου 11 του Κώδικα *“Οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας εφαρμόζονται μόνο σε έγγραφα που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο της εθνικής έννομης τάξεως και έχουν προέλθει από ημεδαπές διοικητικές αρχές (Δημόσιο, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου). Κατ’ ακολουθία μόνο από έγγραφα αυτής της φύσεως επιτρέπεται βάσει του άρθρου 11 παρ. 2 του παραπάνω Κώδικα η επικύρωση αντιγράφων.”*

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι προκειμένου να επικυρωθούν αντίγραφα εγγράφων από διοικητικές αρχές προαπαιτείται τα έγγραφα αυτά να έχουν εκδοθεί από ημεδαπές διοικητικές αρχές (Δημόσιο, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) και μάλιστα να πρόκειται για (φωτο) αντίγραφα από το πρωτότυπο ή το ακριβές αντίγραφο της αρχής που εξέδωσε το πρωτότυπο. Κατά συνέπεια δεν μπορούν να επικυρωθούν από Διοικητική Αρχή αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων (έγγραφα συμβολαιογράφων, ιδιωτικά συμφωνητικά, τιμολόγια, υπεύθυνες δηλώσεις, διαγράμματα ιδιωτών μηχανικών, βεβαιώσεις εργοδοτών, αποδείξεις παροχής υπηρεσιών κ.ο.κ) ανεξάρτητα αν τα ιδιωτικά αυτά έγγραφα έχουν, μεταγενέστερα της έκδοσής τους, σφραγιστεί, θεωρηθεί ή υποστεί οποιαδήποτε άλλη επεξεργασία από τη Διοίκηση.

Γ.2 ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΦΕΡΟΥΝ ΤΗ ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ.

Αντίγραφα εγγράφων που εκδίδονται από το Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου για τα οποία δεν προβλέπεται η σφράγιση με τη σφραγίδα της Ελληνικής Δημοκρατίας, δηλαδή εγγράφων των οποίων ο νόμιμος τύπος σύνταξης δεν προβλέπει τη σφράγιση, επικυρώνονται από τις Διοικητικές Αρχές από το πρωτότυπο ή το ακριβές αντίγραφο του εκδότη. (Παραδείγματα τέτοιων εγγράφων συνιστούν οι ιατρικές γνωματεύσεις Δημοσίων Νοσοκομείων ή πτυχία Πανεπιστημίων κ.ά.) Σε περιπτώσεις αμφιβολιών για το αν διοικητικά έγγραφα που δεν φέρουν σφραγίδα είναι νόμιμα συντεταγμένα, σκόπιμη είναι η επικοινωνία με το συντάκτη των εγγράφων ή με την Κεντρική Υπηρεσία που χειρίζεται τις σχετικές διατάξεις όπως, για τα ανωτέρω παραδείγματα, τα Υπουργεία Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αντίστοιχα. Τέλος, εν αμφιβολία, σε κάθε περίπτωση, ΕΞΥΠΗΡΕΤΕΙΤΑΙ ο πολίτης και γίνεται επικύρωση.

¹ Το πλήρες κείμενο της γνωμοδότησης βρίσκεται στη δικτυακή μας διεύθυνση – www.gspa.gr - στη διαδρομή Δημόσια Διοίκηση / Οργάνωση / [Επικύρωση Αντιγράφων](#). Σημειώνεται ότι κατά την παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3086/02 (Φ.Ε.Κ. 324, Α΄, 23-12-02) οι γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, μετά την αποδοχή τους από τον αρμόδιο Υπουργό, είναι υποχρεωτικές για τη Διοίκηση.

Γ.3 ΠΕΛΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 11 / ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ.

Σχετικά με συγκεκριμένα ερωτήματα που τέθηκαν υπόψη μας:

I. ΔΕΝ ΕΠΙΚΥΡΩΝΟΝΤΑΙ

- Ιδιωτικά έγγραφα (βλ. και σημείο Γ.1).
- Έγγραφα που εκδίδουν συμβολαιογράφοι ή δικηγόροι,
- Έγγραφα που προέρχονται από δικαστικές αρχές.
- Έγγραφα που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές και στα πλαίσια αλλοδαπών εννόμων τάξεων.
- Έγγραφα των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου, (όπως, για παράδειγμα, το Ελληνικό Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας, ο Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Αγροτικών Προϊόντων (Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π.), το Εθνικό Κέντρο Νεότητας κ.ά.).
- Έγγραφα των Νομικών Προσώπων Διεθνούς Δικαίου (όπως, για παράδειγμα, το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων.)

και τέλος

- Έγγραφα των Εκκλησιαστικών Αρχών.

II. ΕΠΙΚΥΡΩΝΟΝΤΑΙ

- Αντίγραφα εγγράφων που εκδίδονται από τις Διπλωματικές και Προξενικές Αρχές της Χώρας μας (Πρεσβείες, Μόνιμες Αντιπροσωπείες σε Διεθνείς Οργανισμούς, Διπλωματικές Αντιπροσωπείες, Γενικά Προξενία, Προξενία, Υποπροξενία) επικυρώνονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Κώδικα, επειδή οι Αρχές αυτές συνιστούν Εξωτερικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών.
- Αντίγραφα αδειών παραμονής αλλοδαπών της Άνσης Αλλοδαπών που εκδίδονται από τις Περιφέρειες σύμφωνα με τους Ν. 2910/2001 και 3013/2002.²
- Αντίγραφα βεβαιώσεων που χορηγούνται, σύμφωνα με τα άρθρα 1 του Ν. 2790/2000 και 76, παρ. 6 του Ν. 2910/2001, σε ομογενείς από χώρες της τέως Σοβιετικής Ένωσης².
- Αντίγραφα βεβαιώσεων και ειδικών σημάτων λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων που χορηγούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες².

² Σύμφωνα με την αριθμ. 303/2003 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (www.gspa.gr / Δημόσια Διοίκηση / Οργάνωση / Επικύρωση Αντιγράφων), η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

- Αντίγραφα αδειών οδήγησης.

Ειδικά: Σύμφωνα με το αριθμ. 50313 / 5468 / 14-9-04 έγγραφο της Δ/σης Οδικής Ασφάλειας και Περιβάλλοντος του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών³, **δεν** έχουν θεσπιστεί ειδικές διατάξεις με τις οποίες να επιβάλλεται η επικύρωση αντιγράφων αδειών οδήγησης αποκλειστικά από την αρμόδια κάθε φορά Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών. **Κατά συνέπεια, τα συγκεκριμένα έγγραφα επικυρώνονται από όλες τις Διοικητικές Αρχές, σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες που ισχύουν για την επικύρωση αντιγράφων.**

Επιβάλλεται, σε κάθε περίπτωση, να ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι πολίτες ότι **τα ακριβή αντίγραφα αδειών οδήγησης, σύμφωνα με το άρθρο 100 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, δεν έχουν νομική ισχύ άδειας οδήγησης και επομένως δε δίνουν στον κάτοχό τους το δικαίωμα να οδηγή με αυτά.**

Γ.4 ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΠΙΚΥΡΩΣΕΩΝ.

- **Επικύρωση των φωτοαντιγράφων των εντύπων φορολογικών δηλώσεων.**

Επικύρωση φωτοαντιγράφων των εντύπων Ε1 και Ε9 καθώς και παρόμοιων με αυτά εγγράφων (όπως του Ε3, Ε5 κ.λ.π.) γίνεται **μόνο από την οικεία Δ.Ο.Υ.** όπου φυλάσσονται τα πρωτότυπα των δηλώσεων αυτών.⁴

- **Επικύρωση εγχρώμων αντιγράφων.**

Έγχρωμα αντίγραφα εγγράφων, που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, επικυρώνονται από Διοικητικές Αρχές, δεδομένου ότι από τις διατάξεις που διέπουν τη διαδικασία της επικύρωσης αντιγράφων, δεν προκύπτει καμία διάκριση μεταξύ εγχρώμων και μη αντιγράφων.

Γ.5 ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΝΑ ΕΠΙΚΥΡΩΝΟΥΝ ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ.

Όλες οι Διοικητικές Αρχές είναι υποχρεωμένες να επικυρώνουν αντίγραφα εγγράφων. Η αρμοδιότητα επικύρωσης αντιγράφων από τα Κ.Ε.Π **δεν καταργεί την ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ** επικύρωσης αντιγράφων από τις λοιπές Διοικητικές Αρχές.

Κατά συνέπεια είναι **ΠΑΡΑΝΟΜΗ τόσο η άρνηση** Διοικητικής ή Αστυνομικής Αρχής να επικυρώσει αντίγραφο εγγράφου, με το πρόσχημα ότι αρμόδια για αυτό είναι τα Κ.Ε.Π, όσο και η **παραπομπή** για τη συγκεκριμένη διοικητική πράξη σε άλλη Διοικητική ή Αστυνομική Αρχή.

³ www.gspa.gr / Δημόσια Διοίκηση / Οργάνωση / [Επικύρωση Αντιγράφων](#) .

⁴ Βλ το αριθμ. [ΔΙΣΚΠΟ/Φ.22/ Χ/ 22712 / 15-11-04](#) έγγραφό μας (www.gspa.gr / Δημόσια Διοίκηση / Οργάνωση / [Επικύρωση Αντιγράφων](#)).

Γ.6 ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΝΑ ΑΠΟΔΕΧΟΝΤΑΙ ΕΠΙΚΥΡΩΜΕΝΑ ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ.

- Οι Διοικητικές Αρχές οφείλουν να αποδέχονται τα - σύμφωνα με τα παραπάνω - επικυρωμένα αντίγραφα.

Κατά συνέπεια:

- Όταν ακριβή αντίγραφα επικυρώσιμων διοικητικών εγγράφων υποβάλλονται στη Διοίκηση γίνονται υποχρεωτικώς αποδεκτά [εκτός αν από ειδικές διατάξεις ορίζεται διαφορετικά όπως, για παράδειγμα, όταν απαιτείται αποκλειστικά η υποβολή πρωτοτύπου].
- Όταν απλά φωτοαντίγραφα επικυρώσιμων διοικητικών εγγράφων υποβάλλονται στη Διοίκηση συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση με την οποία βεβαιώνεται η ακρίβεια των υποβαλλομένων στοιχείων, τα απλά αυτά (φωτο) αντίγραφα γίνονται υποχρεωτικώς αποδεκτά, εκτός αν από ειδικές διατάξεις ορίζεται διαφορετικά (όπως, για παράδειγμα, όταν απαιτείται αποκλειστικά η υποβολή πρωτοτύπου ή ακριβούς αντιγράφου).

- **ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΗ ΕΥΧΕΡΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ.**

Στην περίπτωση, που φωτοαντίγραφα μη επικυρώσιμων εγγράφων (ιδιωτικών, δικαστικών, εκδοθέντων από αλλοδαπές αρχές κ.ά.) υποβάλλονται στη Διοίκηση, συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση, με την οποία βεβαιώνεται η ακρίβεια των υποβαλλομένων στοιχείων, η Διοίκηση δεν είναι υποχρεωμένη να τα κάνει αποδεκτά, βάσει του άρθρου 11 του Κώδικα. Εναπόκειται, όμως, στη διακριτική της ευχέρεια να τα κάνει αποδεκτά.

Γ.7 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΧΡΟΝΙΚΗ ΙΣΧΥ ΤΩΝ ΑΚΡΙΒΩΝ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ.

Από τις διατάξεις του άρθρου 11 του Κώδικα δεν προκύπτουν περιορισμοί στη χρονική ισχύ των ακριβών αντιγράφων.

Χρήσιμο είναι να τονιστεί ότι με την επικύρωση δεν μεταβάλλεται η χρονική ισχύς των εγγράφων. Η επικύρωση ενός αντιγράφου **βεβαίως δεν συνιστά ανανέωση**, μεταγενέστερη έκδοση, χρονική επέκταση ή παράταση της αρχικής ισχύος κ.ά, αλλά μόνο **αναπαραγωγή του πρωτοτύπου, όπως αυτό ισχύει.**

Γ.8 ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΟΥ ΦΕΡΟΥΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ.

Αντίγραφα εγγράφων που φέρουν φωτογραφία επικυρώνονται χωρίς την τοποθέτηση / επικόλληση φωτογραφίας σε αυτά και τούτο επειδή η τοποθέτηση / επικόλληση φωτογραφίας στην περίπτωση αυτή συνιστά αλλοίωση ουσιωδών χαρακτηριστικών του πρωτοτύπου εγγράφου, κατά τρόπο ώστε αυτά να μην αποτελούν πλέον “αντίγραφα”, κατά την έννοια της ανωτέρω διάταξης.

Η τοποθέτηση / επικόλληση, κατά συνέπεια, φωτογραφίας στα αντίγραφα αυτά όχι μόνον δεν απαιτείται για την επικύρωσή τους αλλά καθιστά παράτυπη την επικύρωση αυτή, δεδομένου ότι η εν λόγω ενέργεια συνιστά αλλοίωση έναντι του πρωτοτύπου εγγράφου.

Σε ό,τι αφορά την ύπαρξη πιθανόν ειδικών διατάξεων αναφορικά με την επικύρωση αντιγράφων σχολικών τίτλων, έχουν ζητηθεί οι απόψεις της αρμόδιας μονάδας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Δ/ση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης), με τα αριθμ. ΔΙΣΚΠΟ / Φ22_οικ_20467 / 27-9-04 και ΔΙΣΚΠΟ / Φ22_οικ_21452 / 15-11-04 έγγραφά μας, στα οποία εκκρεμεί απάντηση. **Μέχρι να δοθεί απάντηση, οι Διοικητικές Αρχές καλούνται να εφαρμόζουν τον ανωτέρω γενικό κανόνα.**

Γ.9 ΑΠΟΔΟΧΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ / ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΩΝ ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.

Οι μεταφράσεις των μεταφραστών πτυχιούχων του Ιονίου Πανεπιστημίου ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ αποδεκτές από τη Διοίκηση και δεν επικυρώνονται από τις Διοικητικές Αρχές, σύμφωνα με την αριθμ. 495 / 2004⁵ γνωμοδότηση του Γ' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Είναι πρόδηλο ότι εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης να δέχεται ή όχι τις εν λόγω μεταφράσεις.

Α. ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ / ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΓΝΗΣΙΟΥ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ.

Α.1 Από τις διατάξεις που διέπουν την υπεύθυνη δήλωση δεν απαιτείται για την υποβολή της η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του δηλούντος⁶, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά [όπως, για παράδειγμα, με την αριθμ. 58930 / 480 / 99 απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών “Άδειες οδήγησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και τετρακύκλων” – Φ.Ε.Κ. 526 / Β' / 3.5.1999].

Α.2 Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής με διαβατήριο του οποίου έχει λήξει η ισχύς.

Κάθε ενδιαφερόμενος πολίτης μπορεί να ζητήσει να βεβαιωθεί **το γνήσιο της υπογραφής** του από οποιαδήποτε Διοικητική Αρχή **και με την επίδειξη του διαβατηρίου του, εφόσον τούτο είναι σε ισχύ.**

⁵ www.gspa.gr - Διοίκηση / Οργάνωση / Επικύρωση Αντιγράφων.

⁶ Βλ το αριθμ. [ΔΙΣΚΠΟ/Φ.22/ Χ/ 22712 / 15-11-04](http://www.gspa.gr) έγγραφό μας (www.gspa.gr / Δημόσια Διοίκηση / Οργάνωση / Επικύρωση Αντιγράφων).

Ε. ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ (ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΔΕΝ ΕΠΙΚΥΡΩΝΟΝΤΑΙ).

Διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με την αριθμ. 552 / 2004⁷ γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης:

Δεν υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690 / 1999), όπως αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τους νόμους 3230 / 2004 και 3242 / 2004, σε ότι αφορά στη διεκπεραίωση υποθέσεων των πολιτών και στην πρόσβασή τους σε διοικητικά έγγραφα⁸, οι παρακάτω φορείς:

- Η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.)
- Ο Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (Ο.Τ.Ε.)
- Οι φορείς που εξέρχονται από το δημόσιο τομέα σε εφαρμογή των άρθρων 30 του Ν. 1914 / 1990 και 22 του Ν. 1947 / 1991.
- Οι δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις που συστήνονται με βάση το άρθρο 277 του Π.Δ. 410 / 1995.

Επίσης στους φορείς αυτούς δεν έχουν εφαρμογή οι δεσμεύσεις και οι χρηματικές κυρώσεις, που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 1943 / 1991, όπως τροποποιήθηκαν με αυτές του άρθρου 11 του Ν. 3230 / 2004 και των άρθρων 6 και 7 του Ν. 3242 / 2004, σε ότι αφορά στο δικαίωμα των πολιτών για την καταβολή αποζημίωσης, λόγω μη τήρησης προθεσμίας από τις Διοικητικές Αρχές.⁸

ΣΤ. ΜΗΤΡΩΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.

Με μέριμνα της Διεύθυνσης Οργανωτικής Ανάπτυξης της Υπηρεσίας μας συντάχθηκε **Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης**, στο οποίο έχει γίνει συστηματική καταγραφή όλων των Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης. Από το μητρώο προκύπτει, σε ό,τι αφορά το πεδίο της επικύρωσης αντιγράφων, πληροφόρηση σε σχέση με αν συγκεκριμένα έγγραφα πηγάζουν από φορείς εντός του πεδίου εφαρμογής των σχετικών διατάξεων (Δημόσιο, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) ή, αντίστροφα, από φορείς εκτός του πεδίου (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, Ανώνυμες Εταιρείες κ.ά.).

Το Μητρώο είναι προσβάσιμο στο διαδικτυακό τόπο της Υπηρεσίας μας (www.gspa.gr), στη διαδρομή Δημόσια Διοίκηση / Οργάνωση.

⁷ www.gspa.gr - Δημόσια Διοίκηση / Οργάνωση

⁸ Βλ. τις αριθμ. ΔΙΣΚΠΟ/Φ.17/ΟΙΚ/ 4468 / 1.3.2004 και ΔΙΣΚΠΟ/Φ.17/ΟΙΚ/13097 / 11.6.2004 εγκυκλίου της Υπηρεσίας μας - www.gspa.gr - Δημόσια Διοίκηση / [Οργάνωση](http://www.gspa.gr)

Ζ. Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ, όπως και το σύνολο του υλικού τεκμηρίωσης για το πεδίο της επικύρωσης αντιγράφων και της βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής (εγκύκλιοι, Γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κ.α.), βρίσκεται στο δικτυακό τόπο της Υπηρεσίας μας – www.gspa.gr- στη διαδρομή Δημόσια Διοίκηση / Οργάνωση / [Επικύρωση Αντιγράφων](#).

Η. ΚΑΤΟΠΙΝ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, παρακαλούνται οι Διευθύνσεις Διοικητικού των Υπουργείων καθώς και οι Διευθύνσεις Διοίκησης των Περιφερειών, να κοινοποιήσουν την παρούσα σε όλους τους φορείς του δημοσίου τομέα που εποπτεύουν, συμπεριλαμβανομένων και των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού.

Δεδομένου ότι η μη ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν στην επικύρωση αντιγράφων εγγράφων, συνιστά μείζονα δυσλειτουργία της Διοίκησης, η οποία καταλήγει σε βάρος της εξυπηρέτησης των ενδιαφερομένων πολιτών, οι Διευθύνσεις Διοικητικού των Υπουργείων σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Οργάνωσης, παρακαλούνται επίσης να μας υποδείξουν, άμεσα, τυχόν ειδικές διατάξεις, με τις οποίες έγγραφα ή διαδικασίες, που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους, εξαιρούνται από τα ανωτέρω.

Ακόμα και οι Υπηρεσίες, για τις οποίες δεν υφίσταται καμία εξαίρεση, καλούνται να μας ενημερώσουν άμεσα.

Η Διεύθυνση Σχέσεων Κράτους – Πολίτη της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης παραμένει στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση και συνεργασία.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού (αποστολή **και** με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στη θυρίδα glazarakos@syzefxis.gov.gr)
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
4. Γραφεία κ.κ. Γεν. Διευθυντ(ρι)ών
5. Γραφεία κ.κ. Διευθυντ(ρι)ών
6. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Επεξεργασίας Στοιχείων.
(αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στη θυρίδα elavg@gspa.gr / με την παράκληση για τη δημοσίευση του παρόντος στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας μας στη διαδρομή Δημόσια Διοίκηση / Οργάνωση / Επικύρωση Αντιγράφων).
7. Διεύθυνση Απλούστευσης Διαδικασιών και Παραγωγικότητας.
8. Διεύθυνση Διοικητικού / Τμήμα Γραμματείας.
9. Γραμματεία Ο.Δ.Ε. Κ.Ε.Π (με τη διευκρίνιση ότι το περιεχόμενο της εγκυκλίου αφορά και τα κατωτέρω σχετικά έγγραφα):

1.	1927	5-10-04	25.	2577	19-11-04
2.	2006	11-10-04	26.	2588	19-11-04
3.	2028	12-10-04	27.	2602	23-11-04
4.	2135	15-10-04	28.	2652	29-11-04
5.	2244	21-10-04	29.	2757	6-12-04
6.	2278	27-10-04	30.	2777	8-12-04
7.	2282	27-10-04	31.	2809	10-12-04
8.	2286	27-10-04	32.	2859	14-12-04
9.	2388	8-11-04	33.	2914	28-12-04
10.	2394	8-11-04	34.	2924	28-12-04
11.	2398	8-11-04	35.	3356	24-1-05
12.	2416	10-11-04	36.	3364	24-1-05
13.	2419	10-11-04	37.	3365	24-1-05
14.	2493	11-11-04	38.	3414	27-1-05
15.	3291	20-1-05	39.	3286	20-1-05
16.	3292	20-1-05	40.	3283	20-1-05
17.	3312	20-1-05	41.	3348	24-1-05
18.	432	8-7-04	42.	1816	28-9-04
19.	1817	28-9-04	43.	1830	29-9-04
20.	2104	14-10-04	44.	2131	15-10-04
21.	2158	18-10-04	45.	2041	12-10-04
22.	2366	4-11-04	46.	2585	19-11-04
23.	2746	3-12-04	47.	2863	14-12-04
24.	3410	27-1-05	48.	3434	28-1-05